

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko P. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 grudnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 września 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) nie obciąża pozwanego kosztami postępowania kasacyjnego,

3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] radcy prawnemu A. F. tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanemu w postępowaniu kasacyjnym kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych podwyższoną o należny podatek VAT.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt k.p.c. Zdaniem skarżącego w sprawie wystąpiły zagadnienia prawne a mianowicie: czy członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ponosi odpowiedzialność na zasadzie art. 299 § 1 k.s.h. jeżeli

jeszcze przed powołaniem do zarządu istniały podstawy ogłoszenia upadłości spółki z o.o. a po jego powołaniu majątek spółki nie wystarczyłby na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego oraz zaspokojenia wierzycieli w jakimkolwiek stopniu. Drugie zagadnienie zostało sformułowane w następujący sposób: czy członek zarządu z spółki z o.o. ponosi odpowiedzialność na zasadzie art. 299 § 1 k.s.h. jeżeli został powołany do zarządu w momencie kiedy poprzedni skład zarządu dokonał wszczęcia postępowania układowego pomimo tego, że istniały już wcześniejsze przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie spełnia tych wymagań. Jak wskazano, przedstawione zagadnienia prawne muszą mieć przede wszystkim znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a zatem muszą one pozostawać w związku z jej okolicznościami faktycznymi tej sprawy. Wobec braku zarzutów dotyczących naruszenia przepisów postępowania Sąd Najwyższy przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z ustaleń faktycznych Sądu Apelacyjnego nie wynika, aby zaszła którakolwiek z wymienionych w art. 299 § 2

k.s.h. okoliczności wyłączających lub zmniejszających odpowiedzialność odszkodowawczą członków zarządu spółki z o.o. Ciężar wykazania tych okoliczności spoczywał na pozwanym a Sąd Apelacyjny wprost uznał, że pozwany nie wykazał żadnej z przesłanek zwalniających go od odpowiedzialności. Trzeba też dodać, że zagadnienie prawne dotyczące znaczenia nieskutecznie złożonych wniosków o wszczęcie postępowania upadłościowego lub o ogłoszenie upadłości w kontekście odpowiedzialności na podstawie art. 299 k.s.h. było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego (zob. m. in. wyroki z dnia 2 czerwca 2011 r., I CSK 574/10, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2004 r., II CK 356/02, niepubl.).

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

Sąd Najwyższy uwzględniając sytuację osobistą i majątkową pozwanego wykazaną we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie art. 120 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c. nie obciążył go kosztami postępowania kasacyjnego. O kosztach postępowania pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd Najwyższy z § 15 w zw. z 11 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 490).